

7895 sz. Érk. 1910. Decz. - 3

... drb. mell.

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Nyolczadik évfolyam. 49. szám. Szerkeszti: Székelyudvarhely, 1910. decz. 1.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér. Dr. Keith Ferencz várm. tb. főjegyző. Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely. Árpád-utca 3. szám, hová az előfizetési pénzek küldendők.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

313.

146394—1909. B. M. számú körrendelet. VI—a

Postafedezetekhez szükséges előfogatok kiállítására (valamennyi vármegyei törvényhatóságnak.)

A kereskedelemügyi miniszter úr átirata szerint a postahivatalok a postafedezeti járőrök számára szükséges előfogatok megszerzésénél több esetben, különösen midőn az előfogatok sürgősen igényeltetnek, részint nehézségekkel, részint jogszavatlan tulkövetésekkel találkozhatnak.

A postaforgalom érdekeinek kellő megóvása céljából felhívom, hogy utasítsa a községi előjáróságokat, miszerint a fedezetet igénybe venni kívánó postahivatalokat, azok szóbeli vagy írásbeli megkeresésére a szükséges előfogatok megszerzése körül kötelesség szerű, készséges támogatásban részesítsék.

Megjegyzem, hogy az előfogatok költsége az államkincstárt terhelik.

Budapest, 1910. évi november hó 8

A miniszter helyett:

Jakabffy s k.,
államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 8312—1910.

A községi előjáróságnak.
Alkalmazkodás végett közlöm.
Székelyudvarhely, 1910. november 15.

Alispán helyett:

Dr. Keith, tb. főjegyző.

314.

150659—1910. B. M. számú körrendelet. VII.

Az orsz. munkás betegségélyző és baleset

biztosító pénztári tagok részére a kórházi orvosok által kiállított orvosi bizonyítványok díjazásának szabályozása.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak

Az országos munkásbetegségélyző és baleset biztosító pénztár, illetve az ezen pénztár külső szerveiként működő kerületi munkás biztosító pénztárak baleset sujtotta tagjainak kártalanításához az 1907. XIX. t.-cz. 88. §-a értelmében úgy az illéto pénztár orvosainak, mint a sérültet kezelő orvosnak a bizonyítványa is szükséges.

Minthogy a köz- és nyilvános jelleggel felruházott kórházakban ápoltt ilyen baleseti sérült pénztári tagokról a most hivatkozott törvényszakaszban jelzett ezen bizonyítvány kiállítását után a kezelő orvosok az ország különböző részein különböző díjakat szednek, s így a különböző felfogások szerint felszámolt díjak miatt sok viszásság keletkezett, ezek elkerülése végett az országos munkás betegségélyző és balesetbiztosító pénztár ugyszintén a kerületi munkás biztosító pénztárak kórházban ápoltt sérült tagjairól, a kártalanítás céljaira, kiállított orvosi bizonyítvány díját az egész országban egységesen két (?) koronában állapítom meg.

Erről az érdekelt kórházak miheztartása végett értesítendők.

Budapest, 1910. október 21-én.

A miniszter helyett:

Jakabffy s k.,
államtitkár

315.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Sz. 57.552. VI/A—1910.

Valamennyi másodfoku iparhatóságnak.

A magyarországi kéményseprők országos egyesülete panasz tárgyává tette előttem, hogy hivatali elődömnök 1900. évi május hó 5-én 24783, valamint ugyanaz évi szeptember hó 27-én 64211 számok alatt valamennyi másodfoku iparhatóság-

Handwritten signature

hoz intézett körrendeleteiben foglaltak daczára az ország különböző vidékein még jelenleg is fennál az a visszás helyzet, hogy némely kéményseprőmester több személyjogi kéményseprési munkakerület birtokában van.

Panaszolta továbbá az egyesület, hogy egyes iparhatóságok nem egy esetben olyan egyéneknek is adnak iparendélyt, a kik szakmabeli képesítéssel nem bírnak.

Felhivom ennélfogva iparhatóságot, hogy hivatali elődöm idézett rendeleteinek érvényt szerezni szigorú kötelességének ismerje és a fenhatósága alá tartozó összes elsőfoku iparhatóságokat utasítsa, hogy jövőben kéményseprői iparendélyeket csak törvényes képesítéssel bíró egyéneknek szolgáltatassanak ki, a kéményseprési munkakerületek betöltésénél pedig 1904. évi június hó 5-én 20585 szám alatt valamennyi másodfoku iparhatósághoz intézett itteni körrendeletben foglalt rendelkezések figyelembe vételével járjanak el.

Budapest, 1910. évi október hó 27.

A miniszter helyett:

Kálmán s. k.,
államtitkár.

Sz. 7922—1910.

Az elsőfoku iparhatóságnak
Tudomás és betartás végett közlöm.
Székelyudvarhely, 1910. évi november 9.

Dr. Sebesi, alispán.

316.

Állami mértékhatóság hivatal

Marosvásárhely.

Tekintetes Alispáni hivatal

Székelyudvarhely.

A m. kir. központi mértékügyi intézetnek f. hó 11-én kelt 9770—1910. számú rendeletének alapján felkérem a t. czímet, hogy az összes szolgabírói hivatalokat és alárendelt rendezett tanácsú városokat sziveskedjék azíránt felvilágosítani, hogy a folyadék ürméreteket használó felek az üvegből készült folyadék ürmértéket, mint ivópoharakat kocsmái palaczkokat kimérésre házonkívül vagy utcán át nem használhatják, a mennyiben az egyes kocsmárosoknál elfordulna kérem ezek ellen a kihágási eljárást megindítani s erről minden egyes esetben ide értesítést küldeni.

Megjegyzem, hogy azon kocsmárosok a kik kizárólag üvegből készült és természetesen hitelesített folyadék ürmértékeket házihasználatra alkalmaznak, — amennyiben üzletükben semmiféle más anyagból készült mérőeszközt nem használnak, — az időszakos hitelesítés alól kivannak vonva, tehát ha, — amint az fenneb jeleztetett — kimérésre házon kívül, vagy utcán át mégis üveg ivópoharakat vagy kocsmái palaczkot használnának, kihágást követnek el.

Marosvásárhely, 1910. október 27.

Pirkk s. k.,
hiv. főnök.

Sz. ad 7756—1910.

A járási főszolgabíróknak, Székelyudvarhely város tanácsának és rendőrfőkapitányának.

Fentti átiratot tudomás vétel végett közlöm.
Székelyudvarhelyen, 1910. november 16.

Alispán helyett:

Dr. Keith, tb. főjegyző.

317.

122825—1910. B. M. számú körrendelet.
V—a.

Katonai motoros léghajók kikötésénél követendő és a cs. és kir. közös hadügyminiszter ur által megállapított szabályok közzététele.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.)

Az első számú katonai motoros léghajó (Pareoaltpus) használatba vétele folytán a cs. és kir. közös hadügyminiszter ur azon lehetőség-ből kiindulva, hogy a kedvezőtlen időjárás következtében a léghajó kikötése igen könnyen nem a szándékolt, hanem más előre meg nem jelölhető helyen történhetik, a cs. és kir. hadtestparancsnokságokhoz intézett rendeletében a kikötést és segélynyújtást illetőleg a következőket állapította meg.

A kikötések helyeül történjék az akár szándékosan, akár szükségből, a lehetőség szerint első sorban a katonai gyakorlóterek vagy legelők, erdőtisztások, szántóföldek választandók. A léghajó robbanékony voltára való tekintettel minden nyitott láng, égő szivar stb. feltétlenül távol tartandó.

A kikötésnél segédkező katonai legénység feladata a léghajóról lelogó köteleket megfogva a léghajó parancsnokának utasítására a léghajót a földre huzni.

A kikötés alkalmával a léghajó parancsnoka a segédkező katonai csapat parancsnokának jelentést tartozik tenni, hogy a kikötés mi okból történt s a léghajó lehorgonyozandó-e avagy tovább utazás czéloztatik-e?

A leszállásnál való segédkezésre valamint a léghajó őrzésére a szükséges katonai legénység tiszt vezénylete alatt feltétlenül minden esetben rendelkezésre bocsátandó.

Ha a kikötésnek katonai székhelytől távolabb helyen kell történnie, léghajó parancsnokának segélynyújtás iránt távirati vagy más uton előterjesztett kérelme feltétlenül és leggyorsabban teljesítendő.

Ha a katonai motoros léghajó kikötni szándékozik, köteles ebbeli szándéka jelzéséül csónakja alatt nappal háromszögletű piros zászlót kitűzni, éjjel pedig ugyancsak a csónak alatt fehér fényt lobogtatni.

Szükség illetőleg veszély esetében úgy a szárazföld, mint a tenger felett köteles a motoros léghajó lehetőség szerint nappal csónakja alatt

egy háromszögletű piros zászlót és két egymás feletti fekete golyót kitűzni, éjjel pedig ugyancsak a csónak alatt fehér fényt lobogtatni.

A motoros léghajónak jogában áll ugyan nappal mint éjjel hangok útján jeleket adni (sip, kürt stb.)

Szabad tehát nem kormányozható léghajó, szükség illetőleg veszély esetében a hangjeleken kívül köteles a léghajó kosara alatt nappal háromszögletű piros zászlót kitűzni, éjjel pedig fehér fényt lobogtatni.

Midőn a fentiekről czinvedet tudomásvétel ezéljából értesitem, egyttal felhivom hogy miután a cs. és kir. közös hadügyminiszter ur által megállapított ezen rendelkezések már életbe vannak léptetve czekek a törvényhatóság területén a legkiterjedtebb módon tegye közhírré.

Miután pedig megtörténhetik, hogy a katonai léghajó kikötésénél katonai segédlet nem áll rendelkezésre, esetleges szerencsétlenség elkerülése czéljából ily esetben a leszállásnál szükséges segélynyújtást a közigazgatási hatóságok kötelezett-ségévé teszem.

Különös figyelm fordítandó arra, hogy a cs. és kir. közös hadügyminiszter ur által a léghajó robbanékony voltára való tekiutttal jelzett rendszabályok a polgári hatóságok által is szigoruan betartassanak, miért is ugy ezek, mint ezenfelül a különféle jelzések a lakosságnak a legelterjedtebb módon tudomására hozassanak, hogy minden esetleges szerencsétlenség elkerülhető és a kért segély minden késedelem nélkül feltétlenül nyújtható legyen.

Budapest, 1910. évi október hó 25-én.

Gr. Khuen-Héderváry Károly s. k.

Sz. 8049—1910.

Mindenik járási főszolgabirájának Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének és rendőrkapitányságának, az összes községi és körjegyzőknek és valamennyi községi előljáróságoknak.

Tudomásul vétel és alkalmazkodás végett közlöm.

Székelyudvarhelyen, 1910. évi november 15.

Alispán helyett:

Dr. Keith tb. főjegyző.

318.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Sz. 104800. III—1.

Körrendelet.

Valamennyi városi és vármegyei törvényhatóságnak (Fiume kivételével.)

A husvizsgálat tárgyában 1908. évi 54300 számú rendeletem végrehajtása során ismételve felmerült az a kérdés, vajjon megengedhető-e a magánfogyasztás czéljából leölt sertések, juhok és kecskék felesleges húsát utóbb közfogyasztásra is bocsátani.

E kérdésre nézve tudomás és alkalmazkodás végett a következőket jegyzem meg:

A husvizsgálat tárgyában kiadott 54300—1908. számú rendelet 93. §-ának azon határozománya, mely szerint emberi élelemre csak olyan állat hús, vére, zsirja és zsigere árusítható, mely ezen szabályrendelet követelményei szerint vágott le és vizsgáltatott meg, kétségtelenné teszi, hogy a magánháztartás körében való fogyasztás czéljából leszurt sertések, juhok és kecskék húsának és huskészítményeinek a magánháztartásban nem szükségelt feleslege is csak abban az esetben bocsátható áruba, ha azok ugy élő állapotban, valamint leölés után szabályszerűen megvizsgáltattak és egészségeseknek találtattak.

E szakasz nem tesz ugyanis külömbiséget a hus iparszerű árusítása között, így tehát a sertés, juh és kecskehus árusítását csak alkalmilag és nem ipari foglalkozásként üzőket is arra kötelezi, hogy leölésre szánt sertéseiket kivétel nélkül szabályszerű vizsgálatnak vessék alá.

A szabályszerű vizsgálat mellőzésével leölésre kerülő sertések, juhok és kecskék között nem ritkán fordulnak elő betegek is, amelyek gyakran azért, mert a laikus vágó némely betegséget rajtuk fel sem ismerhet, de esetleg azért is, mert a fél a közérdeket saját érdekének alárendeli, fogyasztásra, illetve áruba kerülhetnek.

Az a körülmény, hogy a beteg állatok hús az ember egészségét komolyan veszélyeztetheti, sőt némelykor halálos betegségnek is lehet okozója, bizonyításra nem szorul és ép ugy beigazolást nyert már számtalanszor az is, hogy a forgalomba került beteg állatok hús a ragály elhurozására és állati fertőző betegségek terjesztésére is alkalmat adott. — Így nevezetesen a sertésvészben, de különösen a sertésorbánczban beteg sertések forgalomba került testrészeinek lehet sokszor igen jelentékery része a betegségek terjesztésében, a sertésorbánczot például nemcsak a beteg állatok friss, hanem sózott, páczolt és füstölt hús is terjesztheti, mert e konzerválási eljárások a husban, vagy a szalonnában levő ragálycysirákat csak hetek, sőt hónapok múlva pusztítják el.

Önként következik tehát, hogy a magánfogyasztásra leölt sertések, juhok és kecskék húsának közfogyasztás czéljából való áruba bocsátása csak akkor engedhető meg, ha az állatot élő állapotban és leölés után a husvizsgáló megvizsgálta és egészségesnek találta.

Felhivom a törvényhatóságot, hogy a fentiek értelmében az illetékes I. és II. fokú állategészségügyi hatóságokat megfelelően tájékoztatni sziveskedjék.

Budapest, 1910. évi nov. 13-án.

Gróf Serényi s. k.

Sz. 8487—1910.

Valamennyi főszolgabirónak Székelyudvarhely város polgármestere és rendőrkapitánysága és valamennyi községi előljáróságának.

Fenti miniszteri rendeletet tudomás vétel és közhírrététel végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1910. nov. 21-én.

Dr. Sebesi, alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Pályázati hirdetmény. (4076--1910. szám.) Udvarhelyvármegye homoródi járásához tartozó homoródszentmártoni körorvosi állásra pályázatot hirdetek és felhivom azon okleveles orvos urakat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat hozzám f. évi *december hó 15-ig* adják be.

A körorvos javajalmazása:

1600 korona évi fizetés.

300 korona évi uti átalány.

240 korona lakbér.

Halottkémi és husvizsgálati díjak.

A körorvisi székelyhen gyógyszertár van.

Oklánd 1910. nov. 12. *Szabady*, főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény. (4426—910. szám.) Udvarhelyvármegye homoródi járáshoz tartozó Felsőrákos nagyközségben a községi szülésznői állás megüresedvén, felhivom azon okleveles szülésznőket, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat hozzám *december hó 10-ig* adják be.

A bába fizetése: évi 180 kor. működési díja 8 napra 3 kor. minden további napra 60 fillér. Oklánd 1910. november hó 19-én. *Szabady*, főszolgabíró.

Bérbeadási hirdetmény. (1106—910. szám.) Székelymagyaros község korcsinaháza, 1910. évi *december hó 9-én* d. e. 9 órakor Sz.-magyarosban a községházánál, 1911. jan. 1-től, 1913. decz. 31-ig terjedő 3 évre haszonbérbe fog adatni. Kikiáltási ár 400 kor. melynek 10% a bánatpénzképpen az árverezés előtt lefizetendő. Az árverési feltételek a kjegyzői irodán és Sz.-magyaros község birójánál megtekinthetők. Székelymagyaros 1910. nov. 23. *Bodor József* s. jegyző *Balácsi Domokos* k. bíró.

Faeladási hirdetmény. (1107—910. szám.) Agyagfalva községnek a nagygalambfalvi határon, »Gógánoldala« nevű, 419 kat. hold területű helyén levő bükk és gyertyán tűzifa terméke, apróbb nyilakra osztva 1910. évi *december hó 8-án* d. e. 9 órakor a helyszínén el fog árvereztetni. A feltételeket az agyagfalvi k. birónál meg lehet tudni. Agyagfalva, 1910. november hó 23. *Bodor József*, s. jegyző. *Kövecsi Sámuel* k. bíró.

Kimutatás az erdőbirtokosok által az 1910. év őszén eladásra bejelentett erdei famagvakról.
I. Luczfenyő. I. Körmüezbánya városnál 112 kg. 3 K. egységáron.

III. Erdei fenyő. 2. Gróf Károlyi Lajos uradalmában Stomfán 50 kg. 4.60 K. egységáron.

III. Kocsános tölgy. 3. Csanádi káptalannál

Temessághon 100 hl. 4. Makkosjánosi községben 50 hl. 3 K. egységáron. 5. Nagyt községben 70 hl. 3 K. egységáron. 6. Vári községben 60 hl. 3 K. egységáron. 7. Tarpa községben 100 hl. 3 K. egységáron. 8. Nagyberg községben 400 hl. 3 K. egységáron. 9. Beregujfalva községben 800 hl. 3 K. egységáron. 10. Makurja községben 25 hl. 3 K. egységáron. 11. Romacsafalva községben 20 hl. 3 K. egységáron. 12. Drágabártfalva községben 25 hl. 3 K. egységáron. 13. Gut volt urbéreseknél 120 hl. 3 K. egységáron. 14. Gelencsi volt urbéreseknél 15 hl. 3 K. egységáron. 15. Medencei volt urbéreseknél 20 hl. 3 K. egységáron. 16. Gorondi volt urbéreseknél 70 hl. 3 K. egységáron. 17. Izsnyétei volt urbéreseknél 100 hl. 3 K. egységáron. 18. Ledényi uradalomban Ledényen 15 hl. 8—10 K. egységáron. (Kocsános, kocsántalan és csertölgy vegyes). 19. Segesvár városnál 20 hl. 10 K. egységáron.

IV. Kocsántalan tölgy. 20. Kisida községnél 10 hl. 9 K. egységáron. 21. Segesvár városnál 20 hl. 10 K. egységáron.

V. Csertölgy. 22. Lajos bajor herceg k. f. erdőhivat. Sárváron 1500 hl. 10 K. egységáron. 23. M. kir. közalapítvány erdőgond. Vágapátfalván 20 hl. 8 K. egységáron.

VI. Amerikai dió. 24. Kalocsai érseki uradalomnál Kalocsán 10 hl. 7 K. egységáron. (Vasuti állomáson. Zsákok önköltségen.) 25. Gf. Breuner urad. erdőhivatálnál Zselizen 15 q. 25—35 K. egységáron. 26. Frigyes kir. herceg uradalmában Főherceglak, Dályok és Majsában 800 hl. 7 K. egységáron. (Baranyavári vasuti állomásra szállítva.)

VII. Amerikai kőris. 27. Zenta városnál 1000 kg. 2 K. egységáron. 28. Mohol községnél 1000 kg. 2.50 K. egységáron. 29. Magyarkanizsa városnál 2000 kg. 3.40 K. egységáron. 30. Ujvidék sz. kir. városnál 100 kg. 2.50 K. egységáron.

Hirdetmény. Dr. Tolnay Lajos árvai lakós ügyvéd bejelentette, hogy lakásából folyó évi november hó 18-án délben egy könyöradományt kéro egyén, — aki magát társulatnélküli szinigazgatónak adta ki; — egy duplafedelü, kerek formájú, mindkét oldalán egyforma mintázatu mély véséssel diszitett női *aranyórát*, melynek egyik oldalán göth »J« betü van bevésve, a hátsó arany levél alatt pedig férfi fénykép (mellkép erdészruhában) van elhelyezve, továbbá egy hosszú női *aranylánczol* (egylenletes kidolgozásu csavart láncszemekkel), melynek láncszemei között *igazgyöngyök* vannak, végül egy vörös karneolból mozaikszertüen kirakott, kutyát ábrázoló antik *arany brossol*, egy körülbelül 6 cm. nagyságu illetve hosszúságu, koczka alaku, bronz foglalatú, mindenik oldalán üvegből készült, alui kék selyemmel béelt *ékszerdobozzal* együtt, melyben akkor az előbb sorolt ékszerek elhelyezve voltak, ellopott. A gyanusított, mai napig Déván tartózkodott a »Korona«-vendéglőben volt szállva s a lópás után folyó évi november hó 19-én reggel a városból ingóságainak visszahagyása mellett eltünt, többé vissza nem tért. A gyanusított személyleírása:

Életkora körülbelül 50 év, kerek arcz, borotvált szakál és bajusz, rövidre nyírott szőke haj, közép magastermet, szürke hosszú felöltő. — Gyanusítottán feltűnő a tul alázatos módor. Felkérem az összes hazai törvényhatóságokat, miszerint ugyllopott ékszereket, mint a gyanusítottat törvényhatóságuk egész területén a legkiterjedtebb inódon körözni és a jelen körözünyt a hatóságuk területén lakó összes zálogháztulajdonosok és ékszerészekkel közölni sziveskedjenek, oly hozzáadással, hogy a nyomra vezetők megfelelő jutalomban fognak részesítettni, illetve a mennyiben az ékszerek eladattak, vagy elzálogosittatak volna, a tulajdonos által vissza fognak váltatni. Az eljárás eredményét — ha nemleges lenne is — velem 60 napon belül közölni kérem. — Déva, 1910. évi november 22. Alispán helyett: *Csulay Lajos*, főjegyző.

Felfogott kopó. Homoróddaróc községben folyó hó 19-én este 1 drb. fekete kan kopó felfogatott, melle és hasa, valamint két első lába térdig, a hátsóknak a körmei és a farka vége fehér. Igazolt tulajdonosa az előljárásnál átveheti.

Kicserélt bunda. Folyó hó 21-én Székelyudvarhelyen, a »Korona« vendéglőben egy téli hosszú prémes bunda kicserélődött. Zsebében egy dohány tárcza és egy sapka volt. A bunda birtokosa azt saját bundája visszaadása ellenében az

alsósófalvi segédjegyzőnek visszajuttatni sziveskedjék.

Elveszett munkásigazolvány. Fülöp János ravai lakós a Rava község előljárársága által 1906—9. szám alatt kiállított munkásigazolványát ismeretlen módon és helyen elveszítette, mely ezennel megsemmisítettnek nyilvánittatik. Székelykeresztur, 1910. november 22-én. *Pálffy*, h. főszolgabíró.

Megsemmisítés. Értesitem alispán urat, hogy Kordiak Ignác árvamegyei felsőstepanoi gyolcskereskedő jelenleg poroszlói (Hevesm.) lakósnak 1910. évi márczius hó 17-én 164 sz. a. kiállított a fentnevezett által elveszített házalási engedélyt semmisnek nyivánítottam s helyébe egy másolatot állittattam ki következő főbb tartalommal: Házaló és hetivásár látogatására jogositott könyv Kordiak Ignác részére. Születéshelye: Felsőstepanó. Születési éve: 1857. Állapota: nős. Vallása: róm. kath. Sajátkezü aláírása: — Termete: közép. Arcza: kerek. Szeme: barna. Orra: rendes. Szája: rendes. Haja: barna. Alsó-Kubinban, 1910. évi márczius hó 17-én. Zmeskal s. k. alispán — Sziveskedjék fenti körülményt vármegyei hivatalos lapjában közzétenni és az elveszett elsődletet — feltalálás esetére hivatalomhoz áttenni. Alsó-Kubin, 1910. évi novemher hó 17-én. *Zmeskal György*.

